

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12Pc/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818205090
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3818205090.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudcom JUDr. Róbertom Matulákom, v právnej veci navrhovateľa: U. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T., proti matke: R. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Y. XX, XXX XX N. a maloleťmu dieťaťu: W. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpenej kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

- I. Návrh zamietam.
- II. Matka maloletej Nely má voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.
- III. Štát má voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - otec sa návrhom podaným na tunajší súd, dňa 2.11.2018, domáhal zapretia otcovstva voči maloletej dcére W. F. a matke maloletej R. V.. Svoj návrh odôvodnil tým, že v čase, keď mali spolu s matkou vzťah a žili v spoločnej domácnosti, udržiavala jeho bývalá partnerka, matka maloletej intímny pomer aj s iným mužom a to v čase ešte pred otehotnením. O tomto pomere nevedel, pretože chodil na týždňovky. Potom, ako matka maloletej otehotnela, myslel si, že dieťa je jeho, tak mu to povedala i matka maloletej a preto bol aj zapísaný v rodnom liste maloletej. Po jeho rozchode s matkou maloletej sa mu kamarát priznal, že mal s matkou maloleťmu dieťaťu intímny pomer a že nebol jediný muž, s ktorým mala matka dieťaťa intímny vzťah a to ešte pred tým ako bola tehotná. Začal mať podozrenie, že Nelka nie je jeho dieťa, matke dieťaťa navrhol urobiť testy DNA, čo táto odmietla a namiesto toho mu navrhla, aby sa vzdal otcovstva, s tým, že maloleť si adoptuje jej terajší priateľ. Na základe vyššie uvedených zistení je toho názoru, že maloleť nie je jeho a preto navrhuje, aby v predmetnej veci bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktorým by sa potvrdilo, resp. vyvrátilo, že je otcom maloletej Nely.

2. Matka maloleťmu dieťaťu na pojednávaní žiadala, aby súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Uviedla, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa mala intímny pomer len s navrhovateľom, pričom išlo o opakovaný nechránený pohlavný styk.

3. Kolízny opatrovník, po vykonanom dokazovaní, navrhol takisto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnuť, poukazujúc na závery znaleckého dokazovania.

4. Dokazovaním, vykonaným na pojednávaní, vypočutím účastníkov a oboznámením obsahu spisu, osobitne návrh č.l. 1, lustrácia v Registri obyvateľov č.l. 4-5, znalecký posudok č.l. 113 a rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/22/2018-41 zo dňa 3.10.2018, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

5. Dňa 28.11.2017 sa z družského vzťahu navrhovateľa a R. V. narodila maloletá W. F..

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 18P/22/2018-41, zo dňa 3.10.2018, bola maloletá Nela zverená do osobnej starostlivosti matky, R. V.. U. F. bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej W. výživným v sume 70 eur mesačne, s účinnosťou od 3.5.2018. Súd takisto uložil navrhovateľovi zaplatiť k rukám matky maloletej nedoplatok na výživnom v sume 415,48 eur v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.3.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 6CoP/2/2019-58, zo dňa 12.9.2019.

7. Z výpovede matky na pojednávaniach súdu vyplynulo, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa (od 1.2.2017 do 31.5.2017) mala intímne styky len s navrhovateľom, pričom išlo vždy o nechránený pohlavný styk, pri ktorom dochádzalo aj k výronu semena do jej tela. S navrhovateľom sa intímne stýkala od októbra 2016 a posledný styk s ním mala v mesiaci marec 2017. Uviedla, že žila v spoločnej domácnosti s navrhovateľom asi 4 mesiace pred narodením maloletej Nely, po jej narodení v apríli ďalšieho roka sa aj s maloletou s dovtedajšieho bydliska odsťahovala, z ktorého bydliska následne odišiel aj navrhovateľ. Uviedla takisto, že navrhovateľ o maloletú dlhodobo neprejavuje žiaden záujem. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že mala mať intímne styky aj s inými mužmi, tvrdí to z dôvodu, že sa chce vyhnúť vyživovacej povinnosti k maloletej Nele. Nie je pravda tvrdenie navrhovateľa, že nesúhlasila s testami DNA, ktoré by potvrdili, resp. vyvrátili otcovstvo otca k maloletej Nele, pravda je taká, že tieto testy jej navrhovateľ vôbec nenavrhol. Je pravda, že žije so svojím priateľom a tento by mal záujem maloletú si osvojiť a z tohto dôvodu navrhovateľovi aj povedala, že by výživné na maloletú platiť nemusel v prípade, ak by s osvojením maloletej jej priateľom súhlasil, skutočným otcom maloletej je však navrhovateľ. Navrhovateľ jej v minulosti tvrdil, že výživné na maloletú platiť nemusí a to až do doby, kým sa nepreukáže, že je otcom maloletej Nely.

8. Navrhovateľ na pojednávaniach tvrdil, že o maloletú mal vždy záujem, riadne sa o ňu vždy staral. Matke maloletej veril až do času, kým sa nerozišli. Jej kamaráti prišli za ním a začali rozprávať o jeho bývalej priateľke ohľadne intímnych pomerov s inými mužmi. Má dôvodné pochybnosti, že je otcom dieťaťa, pretože v minulosti matka maloletej z ich spoločnej domácnosti opätovne odchádzala a udržiavala vzťah s inými mužmi. Matka maloletej mu tvrdila, že maloletá je jeho a v podstate ho nútila k tomu, aby išiel podpísať otcovstvo. Potvrdil tiež, že s matkou maloletej mal opakované nechránené pohlavné styky, pri ktorých dochádzalo k výronu semena do tela matky, a to v období roku 2016 a 2017. K maloletej má stále citový vzťah, matka však robí všetko pre to, aby sa s maloletou nemohol stretnúť, okrem iného sa odsťahovala ďaleko od miesta jeho bydliska. Maloletú nevidel už 7 mesiacov. Výživné na maloletú neplatí, pretože nemá z čoho, je bez príjmu a úspory nemá žiadne.

9. Na návrh navrhovateľa, s ktorým matka maloletého dieťaťa i kolízny opatrovník súhlasili, nariadil súd vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA, uznesením č.k. 12Pc/17/2018-102, zo dňa 6.8.2019. Znaleckou úlohou poveril znalca prof. RNDr. Ľudevíta Kádašiho, DrSc., ktorý v písomne podanom znaleckom posudku č. 11/2019, zo dňa 17.9.2019, doručeným súdu dňa 25.9.2019, uviedol, že na základe vykonaného dokazovania a súčasných poznatkov genetiky, biologické otcovstva U. F., nar. XX.X.XXXX, k maloletej W. F., nar. XX.XX.XXXX, nie je možné vylúčiť. Hodnota pravdepodobnosti jeho otcovstva (po zaokrúhlení na siedmom desatinnom mieste) je $W=100\%$. Keďže hodnota tejto pravdepodobnosti je vyššia ako 99,75% a pravdepodobnosť vylúčenia (ne otca) P_v je vysoká, jeho biologické otcovstvo je treba pokladať za prakticky dokázané.

10. Vyššie uvedený znalecký posudok bol všetkým účastníkom doručený. Navrhovateľ sa k obsahu znaleckého posudku nevyjadril, kolízny opatrovník v elektronickom podaní zo dňa 9.10.2019 uviedol, že sa s obsahom znaleckého posudku oboznámil a akceptuje ho ako jeden z dôkazných materiálov v konaní o zapretie otcovstva. Matka so závermi znaleckého posudku v celom rozsahu súhlasila.

11. Na pojednávaní, dňa 31.10.2019, žiadala matka, s poukazom na závery znaleckého dokazovania, návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť, pričom si uplatnila náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktorá pozostáva z nákladov, ktoré mala v súvislosti s cestovnými nákladmi pri návšteve znalca.

12. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 31.10.2019 opakovane uviedol, že závery znaleckého posudku nenamietajú, znalecký posudok akceptujú ako jeden z dôkazných prostriedkov v tomto konaní a na základe vykonaných dôkazov žiadajú, aby súd návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

13. Podľa § 93 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

14. V tej súvislosti je potrebné uviesť, že muž, ktorému svedčí druhá zákonná domnienka otcovstva, teda otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov v zmysle § 91 ods. 1 Zákona o rodine, nenadobúda otcovstvo ex lege, ako je to v prípade manžela, ale v prípade súhlasného vyhlásenia rodičovstva a otcovstva sa uskutočňuje v prevažných prípadoch dobromyseľne s vedomím, že muž je biologickým otcom dieťaťa. V tej súvislosti je taktiež potrebné uviesť, že Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze PL.US 1/2010-57 konštatoval, že Európsky súd pre ľudské práva pri aplikácii článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd posudzuje odlišne prípady vedomého založenia vzťahu otca a dieťaťa alebo nepopretia otcovstva právnym otcom v zákonom ustanovenej zapieracej lehote napriek vedomosti právneho otca, že nie je biologickým otcom dieťaťa, resp. existencie pochybnosti týkajúcej sa jeho otcovstva k dieťaťu, a prípady, keď právny otec svoje otcovstvo popiera po uplynutí zapieracej lehoty, počas plynutia ktorej však nemal vedomosť o tom, že nie je biologickým otcom dieťaťa. Podstatnou resp. relevantnou aplikáciou uvedeného článku dohovoru je v takýchto prípadoch skutočnosť, kedy sa právny otec dozvie o nesúlade biologického a právneho otcovstva, resp. o skutočnostiach spochybňujúcich jeho otcovstvo. Až týmto momentom totiž právny otec, ktorého otcovstvo bolo založené zákonnou domnienkou otcovstva, získava možnosť vedome svojím rozhodnutím ďalej pokračovať v už založenom právnom vzťahu s dieťaťom a niesť z neho vyplývajúcu zodpovednosť za jeho výchovu a výživu alebo využiť právne prostriedky na odstránenie nesúlady medzi právnym a biologickým otcovstvom.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne zistené, že návrh otca bol podaný v zákonnej lehote (do troch rokov od narodenia maloletej). V konaní bolo tiež nesporne zistené, že v dobe rozhodnej pre počatie maloletej mala matka maloletej s navrhovateľom opakované nechránené pohlavné styky, pri ktorých dochádzalo k výronu semena navrhovateľa do tela matky. Následným znaleckým dokazovaním znalca z odboru genetika, odvetvie analýza DNA, bolo v konaní preukázané, že na základe vykonaného dokazovania a súčasných poznatkov genetiky, biologické otcovstvo U. k maloletej W. nar. XX.XX.XXXX, nie je možné vylúčiť, treba ho pokladať za prakticky dokázané.

16. Z vyššie uvedených výsledkov dokazovania (bod 15 odôvodnenia rozsudku) súd návrh ako nedôvodný zamietol.

17. O náhrade trov účastníkov v predmetnej veci rozhodol súd v zmysle § 53 Civilného mimosporového poriadku tak, že matke priznal nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľovi v rozsahu 100%, pretože dospel k záveru že od navrhovateľa možno spravodlivo požadovať, aby matke, ktorá bola v celom rozsahu úspešná, nahradil trovy konania o zapretie otcovstva. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľovi bolo zrejmé, že podáva návrh na zapretie otcovstva až s odstupom času, po tom, čo svoje otcovstvo uznal a len z dôvodu, že ho niektoré osoby zneistili v tom, či je, alebo nie je otcom maloletej, pričom na znaleckom dokazovaní v predmetnej veci zotrval aj napriek tomu, že matka jednoznačne vylúčila, že by v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa mala intímny styk aj s iným mužom. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Štát v priebehu konania preddavkovo platil z rozpočtových prostriedkov súdu trovy znaleckého dokazovania, na náhradu ktorých má právo voči strane sporu. Civilný sporový poriadok neobsahuje také ustanovenie, ktoré by upravovalo inú právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu náhrade trov konania štátu a ktoré by tak mohlo byť analogicky aplikované pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu. Z uvedeného dôvodu, keď nie je možná ani analogická aplikácia niektorého existujúceho ustanovenia Civilného sporového poriadku na otázku náhrady trov konania štátu, je preto potrebné, aby konajúci súd prejednal a rozhodol otázku náhrady trov konania štátu podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva

Civilný sporový poriadok. Takýmto požiadavkám najlepšie vyhovuje norma, ktorá by stanovovala, že štát má podľa výsledkov konania proti strane sporu právo na náhradu trov konania, ktoré platil a ak sú u niektorej zo strán sporu predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tejto strane sporu zníži o rozsah, v ktorom by jej súd oslobodenie priznal. Ide v podstate o normu, ktorá je totožná s ustanovením § 148 ods. 1 zrušeného Občianskeho súdneho poriadku, ktorá upravovala náhradu trov konania štátu. Takáto norma zodpovedá princípom všeobecnej spravodlivosti a princípom, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok a výsledkom jej aplikácie bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Pre rozhodnutie o náhrade trov konania je teda rozhodujúci výsledok konania. Môže ním byť plný úspech jednej strany sporu alebo čiastočný úspech každej strany sporu. Ak mala strana sporu plný úspech vo veci, má štát nárok na náhradu svojich trov voči neúspešnej strane sporu. Ak by mala strana sporu iba čiastočný úspech, mal by štát voči každej z nich nárok na náhradu trov konania v pomere, ktorý zodpovedá ich úspechu vo veci. V konaní bol navrhovateľ v celom rozsahu neúspešný, preto súd štátu voči navrhovateľovi priznal plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu, na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie musí okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku súdu) obsahovať oznámenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 CSP.